

28/1-2021

Kære Dan.

Denne gang lader vi Connie Hedegaard føre ordet. Vi mener ikke at den norske regeringsudspil er tilstrækkeligt, men det gør ikke hendes spørgsmål til jer mindre relevant. Det kommer her:

Med mit kendskab til Erna Solberg, Norges konservative statsminister på nu ottende år, så forestiller jeg mig, at hun har det ligesom sin danske kollega, der siger, at hun er rød, før hun er grøn: Erna er blå, før hun er grøn.

Så meget desto mere bemærkelsesværdigt er det, at den norske regering for et par uger siden spillede ud med en klimaplan, som vil øge CO₂-afgiften fra de nuværende 590 kroner per ton til 2000 norske kroner, svarende til til 1400-1500 danske kroner i 2030. Ret præcist det niveau, som Klimarådet også har anbefalet i Danmark.

Solbergs plan indeholdt mange andre ting; landbruget skal reducere sine udledninger med fem millioner tons, og på transportområdet foreslås det, at det offentlige fra næste år kun må indkøbe person- og varebiler, der er nul-udslips-biler, for bussers vedkommende skal kravet gælde fra 2025, og allerede fra 2023 skal alle nye færgesubud kræve nul-udslip. Forhåbentlig har transportministeren allerede booket et virtuelt inspirationsmøde med sin norske kollega.

En konservativ statsminister foreslår altså mere end en tredobling af den nuværende CO₂-afgift. I et land, hvis største kilde til velstand de seneste 30-40 år har været olie og gas. Ovenikøbet ved indgangen til et valgår.

Så er det, man ikke kan lade være med at undre og ærgre sig over, at vi i "foregangslandet" stadig ikke kan få snasket os sammen til at enes om et langsigtet prissignal. Jamen, det er fordi, det er så svært at få det skruet rigtigt sammen, lyder det.

Enig, det er alt andet end enkelt: Hvem og hvad skal omfattes hvornår? Hvordan skal indfasningen ske sådan helt konkret? Hvordan undgår vi, at en høj CO₂-afgift i Danmark bare presser produktion ud af landet? Og hvis CO₂-afgiften stiger, hvor meget skal andre nuværende skatter og afgifter så falde - og hvilke?

Der er mange helt legitime spørgsmål. En fundamental omlægning af det nuværende skattesystem gennem en grøn skattereform er alt andet end en enkelt øvelse.

Derfor giver det god mening, at regeringen i november aftalte med partierne, at der skal nedsættes et ekspertudvalg. Men hvorfor er udvalget her to måneder senere end ikke nedsat? Altså vi taler om det instrument, som finansminister Nicolai Wammen efter stadig større pres fra alskens økonomer har kaldt "hovedmotoren" i dansk klimapolitik.

Hvorfor ikke allerede nu politisk enes om niveauet for CO2-afgiften i 2030? Indfasningen kan godt vente, til vi er økonomisk vel ude af pandemien. Men hvis politikerne bredt meldte et konkret pejlemærke for 2030 ud, ville aktører i erhvervsliv, finanssektor og i den offentlige sektor fra dag ét begynde at indregne den udmeldte pris i deres beregninger, modeller og kalkuler og dermed i deres strategier og prioriteter.

Signalet ville altså have effekt, allerede før eksperterne havde tænkt færdigt og præsenteret en konkret indfasningsplan, der tager højde for politikernes krav om for eksempel social balance, konkurrencedygtighed og udviklingen i det samlede skattetryk (...). Det er fint nok at få sat de bedste hoveder i gang med at finde de helt detaljerede og balancerede løsninger. Men vi behøver ikke mere granskning for at sætte det mål, vi stiler efter. Det er snart svært at opdrive en seriøs økonom, der ikke er enig i, at jo før der arbejdes med en markant pris på CO2, des bedre og billigere for den grønne omstilling.

Blå Erna fra olielandet tør, hvor røde Mette fra foregangslandet tøver.

Hvorfor egentlig?

Venlig hilsen

KlimaCaféGruppen